

Folketingets Socialudvalg

Ministeren

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 10. april 2008

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2008-6869

Til Socialudvalgets orientering sendes hermed høringssvar vedrørende Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension) – L 151.

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Justitsministeriet, Skatteministeriet, Statsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Arbejdsdirektoratet, Arbejdsmarkedsstyrelsen, Ankestyrelsen, Statsforvaltningsdirektørerne, Finansrådet, Forsikring og Pension, Foreningen af Jurister ved statsforvaltningerne, Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet, Danske regioner, KL, Kommunernes Revision, Danske Handicaporganisationer, Dansk Socialrådgiverforening, Landsforeningen Ældresagen, Ældremobiliseringen, Det Centrale Handicapråd, DA, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Kristelig Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark (LO), Akademikernes Centralorganisation, Kristelig Fagbevægelse, Ledernes Hovedorganisation, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Revisionselskabet af 1962, Socialchefforeningen og Rigsrevisionen.

De modtagne høringssvar vedlægges sammen med et notat med bemærkninger til høringssvarene.

Karen Jespersen

/Bent Nielsen

Bilag vedlagt:

Notat med bemærkninger til høringssvar
Høringssvar

9. april 2008

Høringsnotat vedrørende Forslag til Lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

(Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension) (L 151)

Lovforslaget har været i høring i perioden 5.-25. marts 2008.

Velfærdsministeriet har modtaget høringssvar fra Ankestyrelsen, Arbejdsdirektoratet, Arbejdsmarkedsstyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Det Centrale Handicapråd, Danske Handicaporganisationer (DH), Finansministeriet, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forsikring og Pension, Kommunernes Revision, Kommunernes Landsforening (KL), Landsorganisationen i Danmark (LO), Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Sikringsstyrelsen, SKAT, Undervisningsministeriet, Ældre mobiliseringen, Ældresagen og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Arbejdsdirektoratet, Kommunernes Revision, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Sikringsstyrelsen, SKAT, Undervisningsministeriet, og Økonomi- og Erhvervsministeriet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Nedenfor følger gennemgang af og kommentarer til de væsentligste bemærkninger til lovforslaget.

Bemærkninger om sikkerhed for retten til førtidspension

1. Generelle bemærkninger

DH, LO og Det Centrale Handicapråd er positive overfor forslaget om at skabe sikkerhed for retten til førtidspension til førtidspensionister på den gamle ordning.

Forsikring & Pension, DA og SALA er positive over for hensigten med forslaget om sikre, at flere danskere har en tilskyndelse til at arbejde. DA og SALA bemærker, at det i de kommende politiske drøftelser om førtidspension er en væsentlig udfordring at sikre, at personer der har mulighed for at forsørge sig selv gennem ordinært arbejde, ikke samtidig har ret til offentlige ydelser.

Ankestyrelsen påpeger, at indførelsen af en sikkerhed for retten til førtidspension blandt andet vil medføre øget forskel vedrørende reglerne om frakendelse i de to regelsæt for førtidspension.

Foreningen af Statsforvaltningsjurister finder, at adgangen til at frakende førtidspension bør opretholdes, og at det er betænkeligt, at adgangen til at frakende invaliditetsydelse bortfalder. Foreningen mener - med henvisning til en række konkrete afgørelser efter gældende regler - at invaliditetsydelsen fremover bør kunne frakendes, når pågældende ikke længere yder en indsats, der er ud over, hvad der kan forventes, fx ved overgang til efterløn og en mindre arbejdsindsats eller ved at modtage tilbud om at fleksjob, der i almindelighed vil være tilpasset arbejdsvevnen.

Kommentar:

Formålet med forslaget om at give sikkerhed for ret til førtidspension for personer omfattet af den gamle ordning er at øge arbejdsudbuddet blandt dem, der i dag har en arbejdssevne, og som enten undlader helt at arbejde, eller arbejder mindre end de ønsker, fordi de frygter at miste retten til pensionen. Set i lyset af at der i dag er et meget begrænset antal årlige frakendelser, vurderes det ikke at være problematisk at fjerne adgangen til frakendelse for den gruppe førtidspensionister. Det vurderes ikke at være problematisk, at reglerne om frakendelse ikke er ens på den nye og den gamle ordning, som i forvejen indeholder en række forskelle.

I forhold til bemærkningerne om invaliditetsydelsen, skal der henvises til det samtidig fremsatte L 152 Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om social service (Højere supplerende pensionsydelse, udvidelse af personkredsen for invaliditetsydelse og afskaffelse af servicebetaling for ophold i botilbud mv.). Heri foreslås tilkendelseskriterierne for invaliditetsydelse ændret, således at ydelsen tilkendes automatisk, når pensionen gøres hvilende og uden en konkret vurdering af ansøgerens indtægt og arbejdssevne.

2. Personkreds

LO, Det Centrale Handicapråd og DH foreslår, at også førtidspensionister tilkendt pension efter 1. januar 2003 skal høre ind under ordningen om sikkerhed for retten til førtidspension.

Kommentar:

Forligspartierne bag aftalen om jobplanen er enige om, at ordningen alene skal gælde for personer, der er tilkendt pension efter de gamle regler. Formålet med forslaget er at bidrage til at afhjælpe den akutte mangel på arbejdskraft. Førtidspensionister på den nye ordning må overordnet forventes at have en mindre resterhvervsevne end personer på den gamle ordning, fordi tilkendelseskriterierne var mere lempelige efter den gamle ordning, og fordi der i dag foretages en grundigere og mere omfattende vurdering af arbejdsvevnen. Det underbygges af, at der kun er knap 11

pct. førtidspensionister på den nye ordning, der har indtægt ved siden af pensionen, mod knap 20 pct. på den gamle ordning.

Det bemærkes ligeledes, at en udvidelse af ordningen til førtidspensionister på den nye ordning kan betyde et øget pres på førtidspensionssystemet, fordi det vil blive mere attraktivt at få tilkendt en førtidspension. Dette er ikke tilfældet, hvis ordningen alene forbeholdes pensionister på den gamle ordning, da der ikke længere er tilgang af nye førtidspensionister hertil.

3. Hvilende pension

DH og *Det Centrale Handicapråd* mener, at den fastsatte indkomstgrænse for hvilende pension er lav. *DH* mener, at borgeren i stedet alene skal have en hvilende pension, hvis borgeren ønsker en anden ydelse eller et andet tilbud fra det offentlige, der er betinget af, at borgeren ikke modtager førtidspension. *DH* bemærker i denne forbindelse, at borgeren mister sin status som pensionist, når pensionen gøres hvilende.

LO mener ikke, at det bør være kommunen men den enkelte førtidspensionist selv, der skal afgøre, om vedkommende igen skal have udbetalt førtidspension.

Arbejdsmarkedsstyrelsen bemærker, at det er uklart, hvorledes førtidspensionister, der overgår til et fleksjob er stillet med hensyn til sikkerheden for retten til pension.

Kommentar:

Sikkerheden for retten til pension er ens for alle, der er tilkendt pension efter de regler, der var gældende indtil den 1. januar 2003. Førtidspensionister, der allerede har fået gjort retten til pension hvilende og nu er ansat i ordinært job, fleksjob eller andet i perioden med hvilende pension, får således også sikkerhed for retten til pension. Tilsvarende gælder for førtidspensionister, der efter lovforslagets ikrafttræden ønsker at få gjort retten til førtidspension hvilende for at arbejde i enten ordinært job eller i et fleksjob.

Forslagets grænse for, hvornår pensionen skal gøres hvilende, er fastsat ud fra de gældende regler om frakendelse og herunder hvilende pension. Reglen om det dobbelte af grundbeløbet skal alene ses som en tommelfingerregel for, hvornår det er rimeligt at se nærmere på fortsat udbetaling af pension. Der er tale om en konkret vurdering. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at indtægtsgrænsen skal ses i sammenhæng med lovens § 15, stk. 3. Der skal således samtidig foretages en sammenligning mellem den indtægt, som den pågældende skønnes at kunne opnå ved et arbejde, der svarer til pågældendes kræfter og færdigheder, og som under hensyn til uddannelse og tidligere virksomhed kan forlanges af den pågældende, og den indtægt, som personer med lignende uddannelse normalt opnår i samme egn. Der skal endvidere tages hensyn til alder, livsstilling, bopæl og beskæftigelsesmuligheder og til sådanne andre omstændigheder, der i det enkelte tilfælde findes at burde tillæg-

ges vægt.

Det kan betyde, at retten til pension ikke skal gøres hvilende, selvom indtægten ved personligt arbejde vedvarende overstiger det dobbelte af grundbeløbet. Det er fx tilfældet, hvis en pensionist, der har fået tilkendt almindelig førtidspension (efter § 14, stk. 3, nr. 1), tjener over det dobbelte af grundbeløbet, men ikke tjener over halvdelen af det, der er normalt inden for pågældendes fagområde, eller en pensionist med mellemste førtidspension (efter § 14, stk. 2, nr. 1), ikke tjener over en tredjedel af det normale inden for dennes fagområde. Det er en betingelse, at indtægten vedvarende overstiger det dobbelte af grundbeløbet og er uforenelig med den tilkendte pension.

Bestemmelsen om, at kommunen skal træffe afgørelse om, at pensionen skal gøres hvilende, er udarbejdet med henblik på at sikre, at førtidspensionister ikke vedvarende kan modtage en høj pensionsydelse, samtidig med at de har en høj arbejdsindkomst. Pensionen genoptages efter anmodning fra borgeren. Borgeren skal således ikke ansøge om førtidspension på ny, og kommunen skal alene påse, at de forhold, der førte til afgørelsen om at gøre retten til pension hvilende, ikke længere er til stede.

Det bemærkes, at selv om pensionisten mister status som pensionist i forbindelse med overgang til hvilende pension, så har personen fortsat ret til at modtage boligydelse.

4. Invaliditetsydelse og merudgiftsydelse

LO bemærker, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvorvidt en person med hvilende pension har ret til at ansøge om invaliditetsydelse.

KL mener, at der bør findes en ny model for, hvordan pensionister med en hvilende pension fortsat får udbetalt en skattefri ydelse som kompensation for tab af en række ydelser, når pensionen gøres hvilende.

DH mener, at det skal fremgå af lovbemærkningerne, at borgeren skal rådgives om muligheden for at søge invaliditetsydelse ved hvilende pension, ligesom det skal fremgå, at man kan søge dækning af merudgifter, når man med en hvilende pension ikke længere har status som pensionist.

Kommentar:

Med dette lovforslag sker der ingen ændringer i mulighederne for at ansøge om invaliditetsydelse i forhold til de gældende regler. Som en del af finanslovsaftalen for 2008 er lovforslag L 152 blevet fremsat. Efter dette forslag skal invaliditetsydelsen tilkendes alle førtidspensionister på gammel ordning, der får gjort pensionen hvilende. Dermed vil førtidspensionister, som har ret til almindelig og forhøjet almindelig pension også få tilkendt invaliditetsydelse, når pensionen gøres hvilende. Det foreslås endvidere i L 152, at invaliditetsydelse skal tilkendes pr. automatik og uden individuel vurdering, når en person får retten til førtidspension gjort hvilende.

Det kan allerede i dag udledes af § 1 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 626 af 15. juni 2006 om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, at det alene er personer, der modtager pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig pension m.v., der ikke samtidig kan modtage merudgiftsydelse efter servicelovens § 100, med mindre de samtidig har en hjælperordning efter servicelovens § 96. Desuden fremgår det af punkt 82 i vejledning om særlig støtte til voksne, at førtidspensionister på den gamle ordning med hvilende pension er omfattet af personkredsen for merudgiftsydelse efter servicelovens § 100.

Kommunerne bør således vejlede herom i forbindelse med, at pensionen gøres hvilende.

5. Ret til aktiv indsats

DH er overordnet set enig i, at det skal kunne betale sig at arbejde som pensionist men mener ikke, at forslaget lever fuldt op til denne intention. Forslaget er ifølge DH ikke tilstrækkeligt til at få førtidspensionisterne i arbejde. Førtidspensionisterne skal have ret til en aktiv indsats i jobcenteret. DH foreslår desuden, at der indføres en rehabiliteringsydelse, en ordning med rehabiliteringskoordinatorer og en sikkerhed for ret til at vende tilbage til førtidspension for alle nuværende førtidspensionister.

Kommentar:

Forslaget skal ses i lyset af den store efterspørgsel på arbejdskraft. Formålet med forslaget er at fjerne enhver usikkerhed blandt førtidspensionister på den gamle ordning for, at de risikerer at miste retten til førtidspensionen, hvis de forsøger sig på arbejdsmarkedet.

Kommunerne har allerede i dag en række muligheder for at støtte førtidspensionister, der ønsker hjælp til at komme tilbage til arbejdsmarkedet. Førtidspensionister kan lige som alle andre arbejds- og uddannelsessøgende få vejledning om beskæftigelsesmuligheder i forhold til deres forudsætninger.

Hvis førtidspensionisterne opfylder betingelserne for revalidering i lov om en aktiv socialpolitik, kan de lige som andre revalidender få tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Førtidspensionister, der ikke er i stand til at fastholde eller opnå beskæftigelse på nedsat tid på normale vilkår på arbejdsmarkedet, kan få tilbud om ansættelse med løntilskud (skånejob).

Der henvises i øvrigt til, at forligspartierne bag førtidspensionsreformen har indledt en møderække, hvor udviklingen på førtidspensionsområdet og det rummelige arbejdsmarked drøftes, herunder førtidspensionisternes vilkår.

6. Forholdet til de private pensioner

Forsikring og Pension gør opmærksom på, at førtidspensionister med en privat pension, der arbejder i større omfang, fortsat vil kunne blive frakendt den private pension, på trods af ophævelse af frakendelsesmuligheden i reglerne om den offentlige førtidspension.

Kommentar:

Forslaget vedrører alene offentlig førtidspension. Det er derfor vigtigt, at førtidspensionister, der ønsker at tage beskæftigelse i større omfang, tager kontakt til deres private pensionsinstitut og undersøger de mulige konsekvenser. Der er enighed blandt forligspartierne bag jobplanen om, at forslagene på folke- og førtidspensionsområdet ledsages af en informationsindsats overfor relevante målgrupper, kommuner og virksomheder. Det vil være nærliggende at oplyse pensionisterne om problemstillingen vedrørende de private pensioner i denne forbindelse.

Bemærkninger vedrørende folkepension

7. Generelle bemærkninger

De høringssvar, der kommenterer forslagene vedrørende opsat pension og indførelse af et bundfradrag, er generelt positive over de foreslåede ændringer. *KL* finder dog, at forslaget om et bundfradrag stemmer dårligt overens med regeringens målsætning om regelforenklning.

DA og *SALA* bemærker, at man ved fortsatte problemer med manglende incitamenter til at arbejde for folkepensionister bør vurdere reglerne om indtægtsregulering af folkepensionen. *LO* mener, at der bør ske en vurdering af lovforslagets konsekvenser efter fx 4 år. *Ældre Sagen* efterlyser tilsvarende en grundlæggende modernisering af reglerne om indtægtsregulering.

Kommentar

Målsætningen med forslaget er at give folkepensionister bedre incitamenter til at arbejde. Der lægges derfor ikke op til grundlæggende ændringer af indtægtsreguleringen, men i stedet foreslås en målrettet lempelse, som vil være særligt til gavn for pensionister, som har store udgifter til varme, medicin, tandlæge m.v. samtidig med, at de har begrænsede indtægter ved siden af pensionen.

Det vil kunne være relevant at undersøge de adfærdsændringer, som forslaget resulterer i.

Opsat pension

8. Personer med funktionsnedsættelser

DH og *Det Centrale Handicapråd* mener, at handicapkompenenserende ydelser bør kunne modtages ud over pensionsalderen, da personer med funktionsnedsættelser ellers ikke har mulighed for at gøre brug af ordningen. Som eksempler nævnes fleksjob og invaliditetsydelse. Der hen-

vises til, at reglerne om dækning af merudgifter efter servicelovens § 100, er blevet ændret, således at personer, der har opsat pensionen, fortsat kan få hjælp efter denne bestemmelse.

Kommentar:

Formålet med ordningen om opsat pension er, at ældre, som kan arbejde efter folkepensionsalderen, får en øget tilskyndelse til beskæftigelse. Ved at opsætte pensionen mod senere at få et tillæg til den udbetalte pension, kan en folkepensionist undgå indtægtsreguleringen af pensionen på grund af en arbejdsindtægt i den periode, hvor pensionen er opsat. Det er ikke formålet med opsat pension at udvide personkredsen for (støtte)ordninger til personer med en nedsat arbejdsevne.

9. Vurdering af ændringen og det gældende regelsæt

LO er imod de gældende regler om opsat pension, som LO mener, favoriserer de stærkeste grupper på arbejdsmarkedet. LO mener dog, at en nedsættelse af beskæftigelseskravet kan være en forbedring af ordningen, fordi mindre stærke grupper derved også kan få udbytte af reglerne. LO mener, at ændringen af regelsættet bør vurderes efter fx 4 år.

Ældre Sagen er positiv overfor nedsættelsen af beskæftigelseskravet, men er kritisk overfor udformningen af det gældende regelsæt. *Ældre Sagen* mener således, at det er meget vanskeligt at gennemskue de økonomiske konsekvenser af at opsætte pensionen. *Ældre Sagen* mener også, at en livrenteagtig ordning som opsat pension ikke har udbredt interesse blandt pensionister.

Kommentar

Der er i dag omkring 6.600 personer på opsat pension, hvilket er i god overensstemmelse med forventningerne ved indførelse af ordningen. Der er mange forhold, der spiller ind ved vurderingen af, om man skal vælge opsat pension. Det skyldes især, at fordelene ved at opsætte pensionen også afhænger af forholdene, når pensionsudbetalingen genoptages, og at opsætningen kan have betydning for andre sociale ydelser før og efter opsætningsperioden.

Borgeren kan derfor søge rådgivningshjælp hos kommunen, når det overvejes at opsætte pensionen.

Med hensyn til LO's opfordring til om nogle år at undersøge konsekvenserne af lovændringen kan det oplyses, at Velfærdsministeriet løbende følger udviklingen i antallet af personer, som opsætter folkepensionen. Desuden har Velfærdsministeriet iværksat en undersøgelse af erfaringerne med den eksisterende ordning for opsat pension. Undersøgelsen gennemføres af det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI). Undersøgelsen forventes færdig 1. november 2008.

10. Kommunens mulighed for at afslå opsat pension

Ældre Sagen spørger, hvilke forudsætninger kommunen har for at træffe beslutning om, at pensionen ikke kan opsættes.

Kommentar

Det fremgår af lovforslaget, at kommunen kun kan træffe en sådan beslutning, når det skønnes ”usandsynligt”, at personen vil opfylde beskæftigelseskravet. Som anført i bemærkningerne til forslaget kan kommunen lægge vægt på borgerne egne erklæringer eller hidtidige beskæftigelsesomfang.

Bundfradrag

11. Personkreds

DH og *Det Centrale Handicapråd* mener, at forslaget om et bundfradrag til folkepensionister bør udvides til også at omfatte førtidspensionister på den gamle ordning. Der henvises til, at de argumenter, der fremføres for et bundfradrag til folkepensionister, også kan anføres ved førtidspensionister.

Kommentar:

Der er en grundlæggende forskel på, om man er førtids- eller folkepensionist. Dette er årsagen til, at der er forskel på såvel ydelsernes størrelse som på, hvordan ydelserne reguleres. Folkepension er en forsørgelsesydelse til alle personer, der på grund af alder er berettiget til ydelsen. Førtidspension er derimod en indkomsterstattende ydelse, der skal kompensere for den manglende evne til at opretholde en arbejdsindkomst som andre jævnaldrende erhvervsaktive. Førtidspensionssystemet er allerede indrettet med henblik på, at pensionisten kan udnytte sin resterhvervsevne.

For folkepensionister er det primært usikkerhed om den økonomiske gevinst ved at påtage sig et arbejde, der kan være en barriere for deres deltagelse på arbejdsmarkedet. For førtidspensionister skønnes den primære barriere at være usikkerhed med hensyn til muligheden for at bevare retten til førtidspension.

12. Vejledning om bundfradraget

Ankestyrelsen, *Ældremobiliseringen* og *KL* peger på de særlige problemer det kan give, at bundfradraget på 30.000 kr. adskiller sig fra de beregningsfradrag, der i dag anvendes ved pensionsberegningen. Både *Ankestyrelsen* og *KL* peger på nødvendigheden af at vejlede kommunerne. *KL* mener, at forslaget stemmer dårligt overens med regeringens målsætning om regelforenkling.

Kommentar

Velfærdsministeriet vil i overensstemmelse med sædvanlig praksis sende en orienteringsskrivelse til alle kommuner om indholdet og konsekvenserne af lovforslaget. Der vil herudover blive gennemført en særlig in-

formationsindsats over for borgere, kommuner og virksomheder. På Finansloven for 2008 er der afsat 5 mio. kr. til dette formål.

Bundfradragets særlige udformning er sket for at gøre det enkelt og forståeligt for folkepensionisterne. Den særlige udformning af bundfradraget betyder, at det ikke har nogen betydning for indtægtsreguleringen af pensionen, hvordan en arbejdsindtægt på op til 30.000 kr. er fordelt over året. Sådan er det ikke efter de gældende regler. Folkepension er en aktuel ydelse, dvs. at pensionen beregnes ud fra de aktuelle indkomstforhold på årsbasis. Betydningen heraf kan illustreres ved et eksempel: Efter de gældende regler nedsættes pensionstillægget, når indkomsten overstiger 57.300 kr. på årsbasis. En pensionist med en arbejdsindkomst på 30.000 kr. fordelt over hele året vil derfor ikke få nedsat pensionstillægget. Hvis indtægten på 30.000 kr. imidlertid er indtjent i løbet af 3 måneder, skal pensionstillægget nedsættes i disse 3 måneder. Det skyldes, at indkomsten på årsbasis i disse 3 måneder er 120.000 kr. Dette kan komme som en overraskelse for nogle folkepensionister. Det kan også tænkes at medvirke til en vis usikkerhed om de økonomiske konsekvenser af at erhverve en arbejdsindtægt og dermed være en barriere for arbejdsmarkedsdeltagelse. Dette undgås ved at den foreslåede udformning af bundfradraget.

13. Den administrative implementering af loven

KL er bekymret for den praktiske implementering af loven og henviser til, at loven skal træde i kraft allerede 1. juli 2008. KL anfører, at det er en forudsætning, at bundfradraget kan håndteres systemmæssigt, og at dette også gælder ved en eventuel efterregulering af pensionstillæg, den supplerende pensionsydelse og varmetillæg. For så vidt angår specielt efterregulering af helbredstillæg mener KL, at forslaget vil indebære en betydelig meradministration. KL mener også, at den manglende oplysningspligt for arbejdsindtægter under 30.000 kr. vil kunne skabe misforståelser i forhold til boligydelse, hvor indtægten skal indgå.

Kommentar

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget er det forudsat, at en eventuel forhøjelse af pensionen som følge af lovforslaget først kommer til udbetaling sammen med den pensionsudbetaling, der finder sted i slutning af august. Denne udskydelse skyldes hensynet til at sikre, at de administrative it-systemer kan komme på plads. Det er Velfærdsministeriets opfattelse efter løbende drøftelser med Kommunedata om forslaget, at der ikke er principielle problemer med hensyn til at håndtere bundfradraget systemmæssigt, men at det naturligvis kræver ændringer af systemerne.

Med hensyn til efterregulering af helbredstillæg, så gør det ikke nogen forskel, om der skal foretages efterregulering på grund af et ændret indtægtsgrundlag, der skyldes bundfradraget eller andre ændringer. Isoleret set kan indførelse af bundfradraget føre til flere efterreguleringer end i dag. På den anden side betyder bundfradragets udformning, at der bliver behov for færre omregninger af pensionen i løbet af året for pensionister

med periodiske indkomster. Som anført i lovforslagets bemærkninger skønnes det, at der samlet set ikke vil blive tale om en ændring af den administrative belastning.

Indførelse af bundfradraget ved beregning af folkepension medfører ingen ændring i oplysningspligten for boligydelse. Der henvises til den tidligere beskrevne informationsindsats, som vil kunne bidrage til at mindske eventuelle misforståelser m.v.

14. Bundfradragets størrelse

Ældre Sagen mener ikke, at det forslåede bundfradrag er stort nok til at give et tilstrækkeligt økonomisk incitament til personer, der overvejer at arbejde i et omfang svarende til omkring deltid og med indkomster i størrelsesordenen 150.000 kr. *Ældre Sagen* efterlyser i den forbindelse regneeksempler, der belyser virkningen af forslaget ved højere supplerende arbejdsindkomster end i lovforslaget (30.000 kr.). *Ældre Sagen* havde gerne set et fradrag på 100.000 kr. og henviser til en undersøgelse, som *Ældre Sagen* har fået gennemført. Undersøgelsen viste, at 53 pct. af de adspurgte over 50 år tilkendegav, at et fradrag på 100.000 kr. ville få dem til at fortsætte med at arbejde.

Kommentar:

Forslaget om et bundfradrag og lempelsen af beskæftigelseskravet for opsat pension skal ses i sammenhæng. Som anført i lovforslagets bemærkninger er reglerne om indtægtsregulering og opsat pension i dag ikke i tilstrækkelig grad målrettet til at fremme den enkeltes incitament til at fortsætte med at arbejde i et mere beskedent eller moderat omfang. Forslaget om et bundfradrag er målrettet dem, der kun ønsker at arbejde i et beskedent omfang, mens forslaget om opsat pension er målrettet dem, der ønsker at i et moderat omfang, men ikke i et næsten fuldt omfang.

Et væsentligt større bundfradrag, vil naturligvis give et større økonomisk incitament for personer, der overvejer at arbejde i væsentlig omfang. Disse personer har imidlertid efter forslaget mulighed for at vælge opsat pension, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne. Det samlede regelsæt skønnes således at være tilstrækkeligt fleksibelt til at give et økonomisk incitament uanset omfanget af den ønskede beskæftigelse.

15. Redaktionelle bemærkninger

Ældremobiliseringen nævner, at der ved de økonomiske beregninger ikke er medregnet øgede skatteindtægter.

Kommentar:

I lovforslaget er der ikke regnet på de afledte økonomiske konsekvenser af et højere arbejdsudbud. Det skyldes, at det er meget vanskeligt at skønne over virkningen på arbejdsudbuddet. Der er derfor heller ikke taget hensyn til eventuelle øgede skatteindtægter som følge heraf.

Velfærdsministeriet
Att. jobplan@vfm.dk

Om: Høring – lovforslag – jobplan på Velfærdsministeriets område, j. nr. 2007-6889

Ankestyrelsen har modtaget Velfærdsministeriets forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension).

Forslaget giver Ankestyrelsen anledning til følgende bemærkninger:

Til § 1:

ad punkt 4. og punkt 5: Reglen om fradrag på op til i alt 30.000 kr. er efter forslaget knyttet til et kalenderår. Da tilknytningen specifikt til et kalenderår er nyt, er der behov for, at der nærmere vejledes om, hvordan reglen skal anvendes ved den første pensionsberegning, se henholdsvis pensionslovens § 30 og § 39, stk. 2 og de vejledende bemærkninger herom i pensionsvejledningens punkt 173 samt 209-218.

Lovforslaget medfører efter Ankestyrelsens vurdering øgede krav til omhyggelig og præcis administration samt om vejledningen til pensionister, herunder sontring med hensyn til, om der er tilkendt førtidspension før eller efter 1. januar 2003.

Lovforslaget medfører således øget forskel mellem reglerne for førtidspensionister efter reglerne før 1. januar 2003 og efter 1. januar 2003. Førtidspension vil ikke kunne frakendes efter førtidspensionsloven, mens førtidspension kan frakendes efter pensionsloven. Desuden finder der nu i førtidspensionsloven detaljerede regler om hvilende pension, mens der ikke er tilsvarende detaljerede regler om hvilende pension i pensionsloven.

Det må påregnes, at lovforslaget kan medføre, at der i et vist omfang indgives flere klager til Ankestyrelsen, og at et begrænset antal må behandles som principielle/generelle med henblik på fastlæggelse af praksis for administrationen af de ændrede regler.

Venlig hilsen

Karin Rasch

Arbejdsdirektoratet har ingen bemærkninger til forslag om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v..

Med Venlig Hilsen
Anne Inger Hedegaard
fuldmægtig

Arbejdsdirektoratet
Stormgade 10
1009 København K
Tlf.: 38 10 60 11
Fax.: 38 19 38 90
www.adir.dk
adir@adir.dk

Velfærdsministeriet
AMS jnr. 08-201-367

Arbejdsmarkedsstyrelsen er blevet bedt om evt. bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om social pension mv., som er en del af aftalen om en jobplan.

Styrelsen skal blot bemærke, at det fsva. sikkerhed for ret til førtidspension synes uklart, hvorledes man er stillet ved overtagelsen af et fleksjob. Efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats kan man ikke indgå i fleksjobordningen hvis man modtager førtidspension. Der er ikke umiddelbart noget til hinder for at pensionen gøres hvilende mens man er i fleksjobordningen.

Har man således gjort sin pension hvilende og overtaget et fleksjob, men efterfølgende opgiver fleksjobbet og ønsker at aktivere pensionen igen, er styrelsen i tvivl om, hvorvidt det vil gøre nogen forskel ift. sikkerheden for ret til førtidspension, om pensionen blev gjort hvilende som følge af indtægtsforøgelsen via fleksjobbet eller som følge af LABs regler om ikke at måtte modtage førtidspension.

Det er umiddelbart styrelsens opfattelse, at det ikke bør have forskellig konsekvens, men at personer på "gammel" ordning, der indgår i fleksjobordningen, på lige fod med personer der overtager ordinær beskæftigelse, bør være omfattet af sikkerhed for ret til førtidspension.

En stillingtagen hertil kunne med fordel angives i lovbemærkningerne.

Styrelsen har ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
Cathrine Tjellesen
Chefkonsulent
Arbejdsmarkedsstyrelsen, 3. kt.
Tlf.: 3528 8421
E-post: act@ams.dk

Velfærdsministeriet
Holmens kanal 22
1060 København K

Høringsvar lovforslag om ændring af lov om social pension og lov om førtidspension

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) er blevet anmodet om at afgive et høringssvar på lovforslag om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

25. marts 2008
JGW/EES
080325 Endeligt
høringsvar om lovforslag
om ændring af lov om
social pension og lov om
førtidspension.doc

Sikkerhed for ret til førtidspension

DA og SALA er positive over for hensigten om at sikre, at flere danskere har en tilskyndelse til at arbejde. Det er dog væsentligt, at personer, der har mulighed for at forsørge sig selv gennem ordinært arbejde, ikke samtidig har ret til offentlige ydelser. Det bliver en væsentlig udfordring for de kommende politiske drøftelser om førtidspension at sikre, at det ikke bliver tilfældet fremover.

DA og SALA vil særligt pege på nødvendigheden af, at der politisk bliver taget hånd om, at:

- Undgå det stigende antal under 30-årige på førtidspension
- Sikre, at færre får tilkendt førtidspension på baggrund af psykiske diagnoser
- Forbedre kommunernes visitation til førtidspension. Ca. 25 pct. af tilkendelser sker i dag på et mangelfuldt grundlag

Øget bundfradrag for folkepensionister

DA og SALA er enig i, at det også for folkepensionister skal kunne betale sig at arbejde.

Årsagerne til, at det i visse situationer ikke kan betale sig at arbejde for folkepensionister, er et samspil mellem modregningsregler for arbejdsindkomst, skat på arbejdsindkomst og modregning af særlige ydelser samt ægtefælleindkomst.

I takt med at f.eks. "ældrechecken" bliver større, vil samspilsproblemerne ved modregning af arbejdsindkomst blive større. Man bør politisk være tilbageholdende med fortsat at øge samspilsproblemerne i selve folkepensionen gennem øgede skattefinansierede tilskud for efterfølgende af bruge offentlige midler på at afhjælpe de negative effekter af sådanne tilskud.

Ved fortsatte problemer med manglende incitament til at arbejde for folkepensionister bør hele folkepensionens modregningsregelsæt vurderes.

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113
DK-1790 København V

Tlf. 33 38 90 00
www.da.dk

CVR 16834017
E-mail da@da.dk

Side 2

Reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension

DA og SALA kan støtte, at mulighederne for opsat pension kommer til at omfatte en bredere målgruppe end hidtil.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Til Velfærdsministeriet
jobplan@vfm.dk

Hvidovre, den 25. marts 2008
Sag 08/325 –
Dok. 3651/08
KP/ck

DH's høringsvar til lovforslag vedrørende regeringens jobplan på Velfærdsministeriets område

Generelt er Danske Handicaporganisationer (DH) enig i, at det grundlæggende skal kunne betale sig at arbejde. Det gælder uanset, om man modtager folkepension eller førtidspension. DH mener ikke, lovforslaget fuldt ud lever op til denne intention.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer

1.1. Bundfradrag på 30.000 kr. for arbejdsindkomst hos folkepensionister

Denne del af lovforslaget skal give bedre muligheder for, at folkepensionister kan arbejde ved at lempe reglerne om indtægtsregulering. Det foreslåede bundfradrag skal gælde for indtægt, ved personligt arbejde, ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for henholdsvis pensionstillægget og den personlige tillægsprocent (som styrer aftrapningen af den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg og varmetillæg).

Imidlertid fremgår det også af lovforslaget, at regeringen og forligspartierne bag aftalen Jobplanen også ønsker at fremme incitamentet til, at førtidspensionister i større omfang end i dag prøver kræfter med arbejdsmarkedet, hvis de selv ønsker det.

Set i lyset heraf er det højst mærkværdigt, at bundfradraget på 30.000 for arbejdsindkomst ikke tilsvarende skal gælde for de, der har fået tilkendt pension efter de før 1. januar 2003 gældende regler. Deres pension er nemlig opbygget efter fuldstændig samme principper som folkepensionen.

Det fremgår af lovforslaget, at bundfradraget kan have stor betydning for pensionister, som har store udgifter til varme, medicin, tandlæge m.v. samtidig med, at de har begrænsede indtægter ved siden af pensionen. Det er helt identisk for den gamle førtidspension, der udmåles efter tilsvarende principper.

Det konkrete regneeksempel for en enlig folkepensionist ville set med DH's øjne være identisk for en enlig person med mellemste førtidspension – bortset fra ATP indkomsten, der af gode grunde endnu ikke er kommet til udbetaling, og for invaliditetsbeløbet, som er målrettet kompensation for den nedsatte funktionsevne.

Men arbejdsindkomstens påvirkning af den supplerende pensionsydelse, varmetillæg, helbredstillæg og boligydelse er helt identisk. Derfor skal førtidspensionister selvfølgelig også omfattes af det særlige bundfradrag. Ikke mindst set i lyset af vurderingen af, at den største arbejdskraftreserve er blandt personer med førtidspension efter de gamle regler, jf. de almindelige bemærkninger om lovforslagets indhold og formål.

I forbindelse med diskussionen om bundfradraget har der bl.a. været lagt vægt på de økonomiske konsekvenser, det har for folkepensionister, når de modtager diæter som medlemmer af ældreråd. DH kan hertil tilføje, at førtidspensionister har nøjagtig de samme problemer, når de yder frivilligt arbejde, som repræsentanter i forskellige råd og udvalg.

DH mener, det et alvorligt problem, såfremt man ikke giver et tilsvarende bundfradrag til førtidspensionister.

1.2. Nedsættelse af beskæftigelseskravet ved opsat pension til 1.000 timer årligt

Forslaget om at sænke beskæftigelseskravet til opsat pension fra 1.500 timer til 1.000 timer er DH positiv over for, såfremt mennesker med funktionsnedsættelser også får mulighed for at gøre brug af ordningen.

I forbindelse med vedtagelse af lovgivningen om opsat pension, gjorde DH opmærksom på, at de handicapkompenserende ydelser tilsvarende skal gælde ud over pensionsalderen. Ellers kan mennesker med funktionsnedsættelser være afskåret fra at gøre brug af ordningen. Det er diskriminerende. Det lykkedes at få ændret reglerne om merudgifter efter servicelovens § 100, så man kan bevare merudgifterne, hvis man får opsat pension. Men fx gælder fleksjob kun for personer under 65 år. For nogle personer er fleksjob forudsætningen for, at de kan forblive på arbejdsmarkedet og dermed opsætte sin folkepension. Såfremt dette ikke samtidig ændres, vil denne gruppe være afskåret fra at gøre brug af lovgivningen om opsat pension. Ligeledes bør der være mulighed for at bevare sin invaliditetsydelse, hvis man påtager sig arbejde efter pensionsalderen.

1.3. Ophævelse af frakendelsesreglerne

DH finder det på den ene side positivt, at man vil skabe sikkerhed for, at førtidspension efter gammel ordning ikke kan frakendes, og der ikke kan ske overflytning til lavere pensionsform. På den anden side finder DH det dybt problematisk, at ordningen ikke gælder for alle førtidspensionister.

Således er personer, der modtager pension efter de efter 1. januar 2003 gældende regler ikke omfattet af denne garantibestemmelse, der skal skabe sikkerhed for ret til førtidspension, også selvom man påtager sig et arbejde.

Bevæggrunden for denne udvælgelse er, at arbejdskraftreserven skønnes at være størst blandt denne gruppe. DH mener ikke, denne skelnen er relevant. Selvom der i princippet ikke er mange med resterhvervsevne i ny ordning, vil der være nogle, som har behov for den samme sikkerhed om ikke at få frataget pensionen, hvis man arbejder. I forbindelse med vedtagelsen af de nye regler, blev det sikret, at der er mulighed for at arbejde ved siden af. Således er der i forvejen regler om, hvordan arbejdsindkomst påvirker pensionens størrelse. Politisk har der hele tiden været kalkuleret med, at der også blandt førtidspensionister i ny ordning ville være nogle, der i et vist omfang kan og vil arbejde.

DH foreslår derfor, at sikkerheden kommer til at gælde for alle med førtidspension, hvad enten det er efter gammel eller ny ordning.

Derudover mener DH ikke, at forslaget om sikkerhed for pensionen alene får førtidspensionisterne i arbejde. Sikkerheden for førtidspension er positiv, selvom det er problematisk at det ikke gælder for alle. DH har erfaret, at der blandt personer med førtidspension hersker reel bekymring for enten at miste sin tilkendte pension eller få tilkendt en lavere pension, hvis man arbejder for meget.

Men der er samtidig behov for at tildele førtidspensionisterne en ret til at få en aktiv indsats i jobcentret - som absolut minimum om kompetenceafklaring, opkvalificering og hjælp til jobsøgning. For nogle førtidspensionister drejer det sig om en decideret rehabiliteringsindsats (se DH's vedlagte notat med forslag til en ny rehabiliteringsindsats).

DH mener, det er et problem, at indtægtsgrænsen for at gøre pensionen hvilende er 122.306 kr. i 2008. Det er en meget lav indkomstgrænse. Samtidig har man valgt at anvende den nuværende grænse for, hvornår kommunen kan træffe afgørelse om fratagelse eller overflytning til anden pension. På den måde fastholder man i virkeligheden en fratagelsesmulighed, men kalder det hvilende pension. Det er et dårligt bytte. Ikke mindst set i lyset af, at forskellige tillæg, fx boligydelse, påvirkes af, om man har status som førtidspensionist. For eksempel skal en nedsættelse af boligydelsen, der ændres til boligsikring, når førtidspensionen gøres hvilende, indgå i beregningen og vurderingen.

DH er ikke beroliget, selvom det af lovbemærkningerne fremgår, at der skal foretages en konkret vurdering i hver enkelt sag, og at retten til pension ikke nødvendigvis skal gøres hvilende, selvom indtægten ved personligt arbejde vedvarende overstiger det dobbelte af grundbeløbet.

DH mener i stedet, at pensionen alene skal gøres hvilende, hvis borgeren ønsker det, fx fordi en ydelse, godtgørelse eller tilbud fra det offentlige er betinget af, at der ikke modtages førtidspension.

Førtidspensionen reguleres under alle omstændigheder i forhold til, hvor meget den enkelte tjener. Da førtidspension ifølge lovforslaget – ganske vist kun for den ene gruppe – ikke længere kan fratages, er der ingen grund til

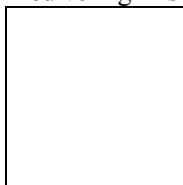
at gøre pensionen hvilende alene bedømt ud fra et indtægtsgrundlag, der er sat meget lavt.

Til nr. 4 i bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det bl.a., at hvis pensionen gøres hvilende, har pågældende ikke længere status som førtidspensionist. Det betyder også, at pågældende ikke har status som førtidspensionist. Det betyder, at der ikke kan ydes helbredstillæg, personligt tillæg m.v.

DH mener, at det i lovbemærkningerne skal fremhæves, at personer med enten mellemste eller højeste førtidspension, skal rådgives om at søge invaliditetsydelse, så snart det kommer på tale at gøre pensionen hvilende.

Endvidere skal det eksplicit fremgå af lovbemærkningerne, at når man ikke længere har status som pensionist efter de gamle regler, kan man søge om dækning af merudgifter efter servicelovens § 100.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

DSI foreslår en ny ydelse – en ny indsats

Baggrund for forslag om rehabiliteringsydelse

I den nuværende tilbudsvifte er der mange gode elementer. Når det på trods heraf er nødvendigt at foreslå en ny ydelse og en ny type indsats, er det fordi *ikke* alle personer med varigt nedsat funktions- og arbejdsevne kan profitere af de eksisterende tilbud, og fordi der mangler noget. I nogle tilfælde er de nuværende indsatser ikke tilstrækkeligt helhedsorienterede, og det manglende samspil mellem de forskellige ydelser påvirker den enkeltes forsørgelse i negativ retning.

Det gælder for eksempel for personer med forskellige typer af psykiatriske lidelser, der typisk har behov for længerevarende behandlingsforløb, og hvor et pres på den daglige forsørgelse virker hæmmende for behandlingen. Problemet er, at der ikke findes en længerevarende ydelse, der tager højde for et længerevarende rehabiliteringsforløb. Man kan derfor ikke udelukke, at der i nogle tilfælde vil være økonomiske incitament for at søge førtidspension, selvom der på længere sigt måske kan være udsigt til en forbedring af arbejdsevnen.

Problemet kan fx være, at personer med funktionsnedsættelse falder for varighedsgrænsen i sygedagpengeloven på et tidspunkt, hvor de endnu ikke er parate til at indgå i mere afklarende arbejdsprøvninger, revalidering, udarbejdelse af jobplaner m.v. På den ene side *kan* der være udsigt til forbedring af arbejdsevnen. På den anden side kan man ikke sige noget *præcist* herom i forbindelse med varighedsgrænsens indtræden. Hvis en person falder for varighedsgrænsen, er alternativet kontanthjælp. Forsørgelsesydelsen skifter hermed karakter fra en sikringsydelse til en forsørgelsesydelse, påvirket af ægtefælle eller samlevers indkomstforhold. Konsekvensen kan være, at den enkelte derfor fuldstændig mister et indtægtsgrundlag, hvorved livsgrundlaget trues. Det virker bestemt ikke befordrende for et aktivt rettet rehabiliteringsforløb, og samtidig øger det incitamentet for borgeren for at opnå førtidspension. Personer med fx psykiatriske lidelser eller kognitive funktionsnedsættelser bliver ikke raske af at blive truet på deres livsgrundlag. Tværtimod. Kommunens og/eller jobcenterets incitament til at yde en aktiv indsats for personer, der ikke forsørges af kommunen, f.eks. pga. ægtefælle forsørgelse, må man helt sikkert også stille spørgsmålstejn ved.

Mennesker med varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne med behov for et rehabiliteringsforløb skal have mulighed for at opnå den samme sikringsydelse i hele rehabiliteringsforløbet. Det vil fremme behandlingen og øge muligheden for at forbedre arbejdsevnen. Samtidig vil incitamentet ændres, så førtidspension ikke bliver den bedste løsning.

Kontanthjælp er ikke en sikringsydelse og er derfor ikke den rigtige ydelse for personer med varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne med nedsat arbejdsevne, der har behov for rehabilitering for at forbedre arbejdsevnen.

Formål

Formålet med ydelsen er at medvirke til, at en person med varigt fysisk eller psykisk funktionsevne og nedsat arbejdsevne, der har behov for længerevarende rehabilitering, kan modtage tilbud herom. Rehabiliteringsydelsen skal sikre, at en person med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan gennemføre rehabiliteringsforløbet og modtage den samme ydelse i hele rehabiliteringsforløbet. Sigtet er endvidere at skabe tryghed og ro om de økonomiske forhold, som en vigtig forudsætning for et succesfuldt rehabiliteringsforløb. Rehabiliteringsydelsen skal sikre, at personer med varigt nedsat funktionsevne understøttes i fortsat udvikling af arbejdsevnen, selvom tidsperspektivet rækker ud over de eksisterende rammer for henholdsvis sygedagpenge, revalidering, jobplaner m.v.

En aktiv rehabiliteringsydelse overflødiggør en midlertidig tilkendelse af førtidspension. Førtidspension skal først tilkendes, når det er endeligt afklaret, at arbejdsevnen ikke kan forbedres. Så længe, der kan være udsigt til forbedring, skal der ikke søges førtidspension. Til gengæld skal rehabiliteringsydelsen sikre, at der kan udbetales en sikringsydelse i hele rehabiliteringsforløbet.

Personkreds

Personkredsen for den nye rehabiliteringsydelse er:

- 1) Personer med varigt nedsat fysisk, psykisk eller kognitiv funktionsevne. Ved varigt nedsat funktionsevne forstås en langvarig lidelse, hvis konsekvenser for den enkelte er af indgribende karakter i den daglige tilværelse.
Og
- 2) Arbejdsevnen er nedsat og uafklaret, og kan ikke afklares via de eksisterende tilbud, da personen eksempelvis endnu ikke er parat til at indgå i optrænings- og revalideringsforløb, og aftaler om jobplaner.
Og
- 3) Der skønnes at være gode muligheder for, at et rehabiliteringsforløb kan føre til forbedret arbejdsevne.

Rehabiliteringskoordinator

Rehabiliteringsydelsen skal kunne bevilges over længere tid, men det må ikke være en ydelse og en indsats, der ikke følges nøje. Derfor gælder i hele rehabiliteringsperioden en forpligtelse til aktiv opfølgning fra kommunens side, mindst hver 3. måned. Formålet er, at borgeren ikke på noget tidspunkt ”sejler sin egen sø”, heller ikke ved ’aktive’ sygdomsperioder, fx ved sindslidelser. Det skal sikres, at borgeren er aktiv og motiveret for at gennemføre rehabiliteringen. Samtidig skal det sikres, at der er fremdrift i rehabiliterings-

forløbet fx. samspil mellem involverede sektorer, behandlere mv. Til at varetage denne opgave udpeges en rehabiliteringskoordinator, der varetager opfølgning og sikrer, at betingelserne for rehabiliteringen løbende er opfyldt.

Rehabiliteringsydelsen fastsættes på et niveau svarende til sygedagpenge og dermed niveauet for førtidspension.

Rehabiliteringsindsats

Rehabilitering er mere end revalidering, behandling og genoptræning. Genoptræning handler om at restituere kroppens funktioner eller personens færdigheder. Behandling betyder at helbrede nogen eller lindre deres smerter. At modtage genoptræning eller behandling er ikke ensbetydende med en helhedsorienteret, koordineret og sammenhængende proces, der som rehabilitering sigter imod, at borgeren kan udføre sine personlige aktiviteter og deltage i samfundslivet, hvor fx borgerens beslutninger og deltagelse er afgørende. Forskellige behandlings- og genoptræningsformer kan indgå i en rehabiliteringsproces. Revalidering kan først komme på tale, når personen helbredsmæssigt er så langt i sit forløb, at en jobplan kan udarbejdes. Revalidering er derfor på rette tidspunkt en mulighed som en del af et rehabiliteringsforløb.

For at fastholde eller inkludere mennesker med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne på arbejdsmarkedet, er det nødvendigt med en positiv, gensidigt forpligtende, aktiv og helhedsorienteret indsats. Tilsvarende gælder for personer på førtidspension, der skal have mulighed for helt eller delvist at vende tilbage på arbejdsmarkedet.

Det er nødvendigt at arbejde sammenhængende og på tværs af forskellige sektorer – social, undervisning, sundhed og beskæftigelse – når man skal give den bedste indsats i forhold til personer, som er længst væk fra arbejdsmarkedet. Det er også nødvendigt at medtænke fx familie og netværk.

Rehabiliteringsindsatsen forudsætter, at man ud fra et helhedsorienteret perspektiv anvender en lang række muligheder på tværs af sektorer, lovgivninger, og arbejder sammen om at skabe optimale betingelser for at bringe personen ind i en udvikling, hvor resultatet bliver, at personen kan fastholdes eller komme ind på arbejdsmarkedet.

Den enkelte person skal have tilknyttet en rehabiliteringskoordinator, som kan tage ansvar for, at alle relevante sektorer inddrages og yder deres bedste i forhold til at sikre borgernes muligheder på arbejdsmarkedet.

Rehabiliteringsforløbet skal være kendetegnet ved et helhedsorienteret, dynamisk, fleksibelt og udviklende forløb med kvalitetsstyring, evaluering og nødvendig opfølgning/justering.

Sikkerhed for førtidspensionister

Førtidspensionister har også ret til en rehabiliteringsindsats. Denne personkreds bevarer dog førtidspensionen som forsørgelsesgrundlag, indtil en evt. lønindtægt helt eller delvist erstatter pensionen. Det betyder, at førtidspensionister får en ret til at jobcenteret og kommunen skal gå aktivt ind i deres sag.

For de personer, der i dag er tilkendt førtidspension, og som har et ønske om at sætte denne i bero pga. en genvunden tilknytning til arbejdsmarkedet, skal der gives sikkerhed for, at de uden problemer kan vende tilbage til førtidspension, hvis det viser sig nødvendigt.

I dag oplever personer på førtidspension at blive mistænkeliggjort i et eller andet omfang, hvis de over for myndighederne rejser ønske om at blive afprøvet på arbejdsmarkedet. Der bliver stillet spørgsmålstegn ved, om de så overhovedet er berettiget til førtidspension. Denne mistænkeliggørelse får flere til på forhånd at opgive ethvert forsøg på at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet i større eller mindre grad. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Derfor må der skabes sikkerhed for, at den enkelte kan vende tilbage til førtidspension uden at skulle begynde helt forfra, såfremt forsøgene på at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet i større eller mindre grad mislykkes. Dette kan gerne gøres ved at udstede et ”førtidspensionsbevis”, fx i form af et ”frihedsbrev”, som har været nævnt i den politiske debat.

Velfærdsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 25. marts 2008
Ref.
D.nr.2006/00370-011

Det Centrale Handicapråd har med tak modtaget lovforslag vedrørende jobplan på Velfærdsministeriets område i høring.

Vi har følgende bemærkninger:

Til reglerne om et årligt bundfradrag for pensionister:

Der indføres med bestemmelserne et bundfradrag for folkepensionister ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for pensionstillæg og den personlige tillægsprocent. De bevæggrunde, der ligger bag denne bestemmelse for folkepensionister, gør sig tilsvarende gældende for førtidspensionister, der er tilkendt førtidspension efter reglerne fra før 1. januar 2003. Det er derfor særdeles problematisk, at bundfradraget alene gælder folkepensionister. Førtidspensionister skal naturligvis også omfattes af dette bundfradrag.

Til reglerne om en nedsættelse af beskæftigelseskravet ved opsat pension:

I overensstemmelse med kompensationsprincippet er en måde at sikre mennesker med funktionsnedsættelsers lige adgang til arbejdsmarkedet blandt andet tildeling af handicapkompensation til den enkelte. For at sikre, at mennesker med funktionsnedsættelser kan benytte sig af muligheden for optjent pension på lige fod med andre, er det afgørende, at de relevante handicapkompenserende ydelser også gælder for personer over 65 år. Vi vil derfor opfordre til, at man foretager de relevante lovændringer, der sikrer dette fx i relation til fleksjob og invaliditetsydelse.

Til reglerne om sikkerhed for bevarelse af førtidspension:

Rådet mener, at det er positivt, at man ønsker at sikre, at mennesker på førtidspension ikke risikerer frakendelse af pensionen eller overflytning til en lavere pensionsform. Rådet er dog uforstående overfor, at denne ret alene gælder førtidspensionister efter reglerne fra før 1. januar 2003. Der kan også være mennesker, der er tilkendt førtidspension efter reglerne fra efter 1. januar 2003, der i et vist omfang kan arbejde. Der er da også indarbejdet regler i lovgivningen om indtægtsregulering, der er altså også i loven er taget højde for, at der blandt "nye" førtidspensionister vil være nogle, der kan påtage sig arbejde, der bibringer dem en indtægt. Rådet mener derfor, at reglerne om sikring mod frakendelse også bør gælde førtidspensionister tilkendt pension efter reglerne fra efter 1. januar 2003.

Rådet vil endvidere bemærke nogle problemer, vedrørende kommunens mulighed for at gøre pensionen hvilende på baggrund af erhvervsindtægt over en vis grænse. For det første er indtægtsgrænsen efter rådets mening sat meget lavt. For det andet er der set i lyset af, at førtidspensionen reguleres efter førtidspensionistens indtægt, og at det ikke skal være muligt at frakende førtidspensionen efter rådets mening ikke nogen åbenlys grund til, at bevare muligheden for at kunne gøre pensionen hvilende.

Med venlig hilsen

Camilla Jydebjerg

Bemærkninger til lovforslaget i høring (øget bundfradrag for folkepensionister mv.)

En sproglig bemærkning, et forslag til præcisering og et spørgsmål (Alle vedr. bemærkningerne).

Side 7, afsnit 1.3, næstsidste afsnit, 1 pkt.:

Her må der være faldet nogle ord ud e.l. (Teksten lyder:.. om der er grundlag for at rejse <?? > som om forhøjelse af pensionen i eksisterende sager)

Side 8:

(pkt 2.1, 3.afsnit:) I 1. pkt., efter "Indførelsen af et bundfradrag" **foreslås indsats** "på 30.000 kr."

<for at præcisere at provenuberegningen er baseret på en sådan forhøjelse>

Side 11

Bemærkningen til §1 nr. 1, og 2, sidste afsnit:

Er dette korrekt? Relaterer denne bemærkning ikke til ændringsforslaget i §1 nr. 6 ?

Med venlig hilsen

FINANSMINISTERIET

Frederik Hansen

Chefkonsulent

Telefon (+45) 33 92 33 33

Direkte telefon (+45) 33 92 41 87

E-post fm@fm.dk

Personlig e-post frh@fm.dk

Hjemmeside www.fm.dk

Foreningen af Statsforvaltningsjurister

Nykøbing, den
26.03.2008

Til Velfærdsministeriet
Ydelseskantoret
Holmens Kanal 22
1060 København K

jobplan@vfm.dk

Svar på:

Høring over forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv.

Foreningen har ingen kommentarer til ændringen af reglerne vedrørende bundfradrag og beskæftigelseskrav ved opsat pension.

Foreningen finder, at adgangen til at nedsætte førtidspensionsgraderne og til at frakende førtidspension bør opretholdes. Dette skyldes, at konsekvensen af reglerne kan være, at personer vil kunne modtage førtidspension eller en høj førtidspensionsgrad, uden de længere opfylder betingelserne herfor, hvis sagens faktiske omstændigheder ændrer sig væsentligt. Der kan f.eks. være tale om situationer, hvor man ved tilkendelsen af førtidspension vurderede, at erhvervsevnen var varigt nedsat, men hvor nye behandlingsmetoder medfører en væsentlig bedring af helbredstilstanden, der medfører en betydelig bedring af pågældendes erhvervsevne. I sådanne tilfælde bør førtidspensionen kunne frakendes/nedsættes og vedkommende støttes til tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Foreningen er dog opmærksom på, at der er tale om et begrænset antal sager på årsbasis.

Foreningen finder det betænkeligt, at adgangen til at frakende invaliditetsydelse tilkendt efter § 21, stk. 1, 1. pkt., i lov om social pension bortfalder.

Invaliditetsydelse kan tilkendes personer i alderen 18-65 år, der ikke modtager anden pension, men som ville være berettiget til højeste eller mellemste førtidspension, hvis de ikke havde erhvervsarbejde. Det er samtidig en be-

tingelse, at man ved det arbejde, der udføres, gør en indsats, der er ud over, hvad der kan forventes i betragtning af invaliditeten.

Foreningen finder, at invaliditetsydelsen bør kunne frakendes, hvis pågældende ikke længere yder en indsats, der er ud over, hvad der kan forventes. Som eksempel kan nævnes Ankestyrelsens principafgørelse P-26-01, hvor invaliditetsydelsen blev frakendt, da pågældende overgik til efterløn og herefter arbejdede 200-300 timer pr. år. På grundlag af det oplyste om antal arbejdstimer/årlig erhvervsindtægt efter overgang til efterløn ansås pågældende ikke længere for at opfylde betingelserne for at modtage invaliditetsydelse, idet han ikke gjorde en indsats, der var udover, hvad der kunne forventes i betragtning af invaliditeten.

Foreningen finder videre, at invaliditetsydelsen efter en konkret vurdering bør kunne frakendes, hvis vedkommende overgår til beskæftigelse i fleksjob med 2/3 tilskud, hvor arbejdsopgaverne er særligt tilpassede vedkommendes skånebehov, hvis der ikke længere ydes en arbejdsindsats ud over det forventelige. Der henvises i den anledning til Ankestyrelsens principafgørelse P-7-01. I denne sag blev invaliditetsydelsen dog ikke frakendt, da Ankestyrelsen efter en konkret vurdering fandt, at pågældende fortsat ydede en indsats ud over det forventelige.

Med venlig hilsen

Lene M. Larsen
Formand

Velfærdsministeriet
Jane Vitu
Ydelseskantoret
Holmens Kanal 22
1060 København K

iobnlan@vfm.dk

Jobplan - Forsikring & Pensions høringsvar

Forsikring & Pension skal indledningsvis takke for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv. (øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension).

Forsikring & Pension finder det meget positivt, at der er politisk vilje til at søge problemstillingen vedrørende manglen på arbejdskraft afhjulpet. Der er ikke tvivl om, at denne problemstilling er en af de største udfordringer for den danske økonomi. Forsikring & Pension er dog af den opfattelse, at Jobplanen – som det fremsendte lovforslag er en del af – er utilstrækkelig i forhold til at få øget arbejdsudbuddet blandt de ældre. Forsikring & pension skal derfor opfordre til, at der også tages initiativer i forhold til efterlønnen og dagpengesystemet, der kan øge arbejdsudbuddet.

Jobplanen sigter ikke på at regulere private pensioner, hvilket Forsikring & Pension bakker op om. Lovgiver bør imidlertid være opmærksom på det samspil, der på en række punkter er mellem de offentlige og de private pensioner og den afsmittende virkning, regulering af offentlig pensioner kan have på private pensioner.

Samspillet offentlig/privat

Såvel på alderspensioner som på invalide-/førtidspensioner er der et tæt og fint samspil mellem de offentlige, sociale pensioner og de supplerende private pensioner. De private pensionsydelse kan stamme fra pensionsordninger, der er etableret enten som led i et ansættelsesforhold eller er etableret på den enkelte kundes individuelle initiativ.

Hvor de offentlige pensioner har til formål at forebygge fattigdom ved mistet arbejds-/erhvervssevne ved at sikre et basalt forsørgelsesgrundlag, uanset om arbejdsevnetabet skyldes alder, sygdom eller andre forhold, er formålet med

de private pensioner at sikre, at indkomsttabet for den enkelte i forbindelse med bortfaldet af erhvervsindkomst begrænses.

Det er vigtigt at værne om et velafbalanceret samspil mellem de offentlige og private pensionsydelser. Ændringer i de offentlige pensioner kan have såvel tilsigtede som utilsigtede konsekvenser for de private pensioner, der har som formål at supplere de offentlige pensioner. Det så vi blandt andet i forbindelse med førtidspensionsreformen, hvor de ændrede tilkendelseskriterier for offentlig førtidspension har haft en vis afsmittende effekt på tilkendelseskriterierne samt dækningerne i de private pensionsordninger.

De personer, der har fået tilkendt privat førtidspension før den 1. januar 2003, har fået pensionen tilkendt, fordi de havde tegnet en forsikring, der beskyttede dem mod indkomstbortfald som følge af helbredsbetaget tab af erhvervsevnen. Det er således en forudsætning, både at personen har en indkomstnedgang, og at den skyldes et helbredsbetaget tab af erhvervsevne.

Det er derfor for det første en forudsætning for at få en helbredsbetaget privat førtidspension udbetalt, at man skal have mistet 2/3 eller i nogle pensionsinstitutter halvdelen af sin erhvervsevne. Førtidspensionisten kan frit anvende sin resterhvervsevne, uden det får betydning for den udbetalte private pension. Har førtidspensionisten en større resterhvervsevne, vil konsekvensen typisk være, at invalideudbetalingen nedsættes eller ophører helt. I modsætning til det der foreslås for den offentlige førtidspension, kan udbetalingen fra private invalidedækninger ikke sættes i bero. Forsikringstageren er derfor henvist til på ny at søge om invalidepension, evt. med indhentelse af nye lægelige oplysninger om nødvendigt. Dette kan være med til at skabe usikkerhed hos forsikringstagerne om risikoen for helt at miste retten til invalidepensionen, hvis det efter en periode viser sig, at forsikringstageren alligevel ikke magter sit job. Er personen erhvervsevne stadig nedsat med 2/3 eller halvdelen, vil den private førtidspensionen atter blive tilkendt.

Det er derfor for det andet en forudsætning, at der foreligger et tab af erhvervsindkomst. Det er således en vigtig forudsætning for rimeligheden i pensionsordningen samt for en incitamentsstruktur, der passer til samfundets behov, at der ikke sker en overkompensation af personer, der må forlade arbejdsmarkedet. Det må herunder ikke være økonomisk mere fordelagtigt at stå uden for arbejdsmarkedet end at være erhvervsaktiv.

Når pensionsinstituttet har tilkendt en førtidspension følger de løbende op på, om betingelserne for tilkendelsen fortsat er til stede. Praksis for denne opfølgning varierer mellem institutterne, men har typisk karakter af, at pensionsinstituttet eksempelvis hver 2. eller hver 5. år anmoder pensionsmodtageren om en "tro og love-erklæring" om, at forudsætningerne for pensions-tilkendelsen fortsat er til stede. Pensionsmodtageren har desuden pligt til at meddele pensionsinstituttet, såfremt vedkommendes vilkår ændrer sig. Pensionsinstituttet har en forpligtelse til at behandle alle kunder ens og til at sikre, at de indgåede aftaler overholdes.

En situation, hvor en modtager af offentlig førtidspension vender tilbage til arbejdsmarkedet med en garanti for at kunne vende tilbage til samme offentlige ydelse ved returnering til offentlig førtidspension, kan ikke overføres til

private pensioner. En sådan ordning vil kunne komme i konflikt med pensionsinstitutternes aftaler og praksis for løbende evaluering af, hvorvidt tilkendelseskriterierne fortsat er opfyldte.

Private pensioners fleksibilitet begrænses af eksisterende aftaler.

Der er grænser for, hvor fleksibelt de private pensioner kan tilpasse sig de løbende lovændringer i forhold til de offentlige pensioner. Pensionsinstitutterne er således begrænset af de indgåede pensionsaftaler. Både de aftaler, der er indgået mellem arbejdsmarkedets parter, mellem pensionsinstitut og arbejdsgiver og mellem pensionsinstitut og enkeltkunde. Kundernes rettigheder og pligter kan således kun i begrænset omfang tilpasses ændringer i politiske behov og målsætninger.

Indførelsen af en offentlig garanti for, at borgeren efter at have været på arbejdsmarkedet kan vende tilbage til samme førtidspensionsydelse, kan således ikke direkte overføres til de private ordninger.

Forsikring & Pension står om ønsket til rådighed for en uddybning af sit høringssvar.

Med venlig hilsen

Anne Seiersen

Velfærdsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: Jane Vitu

Sendt elektronisk til jobplan@vfm.dk

Høringssvar til lovforslag om øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension

Velfærdsministeriet har med brev af 5. marts 2008 anmodet om KL's bemærkning til forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelige førtidspension.

Lovforslaget indebærer,

- at der indføres et årligt bundfradrag på 30.000 kr. for indtægt ved personligt arbejde for folkepensionister ved beregning af pensionstillæg og personlig tillægsprocent,
- at beskæftigelseskravet ved opsat pension nedsættes fra 1.500 timer årligt til 1.000 timer årligt, og
- at personer, der er tilkendt førtidspension før 1. januar 2003, får fuld sikkerhed for, at de ikke kan miste retten til pension på grund af deres arbejdsindsats.

Målet med lovforslaget er, at give sikkerhed for ret til førtidspension og bedre muligheder for, at folkepensionister kan arbejde.

KL har drøftet lovforslaget med en række kommunale praktikere på området, og har på den baggrund følgende kommentarer:

Kommentarer til § 1, stk. 4 og 5:

KL er af den opfattelse, at forslaget grundlæggende stemmer meget dårligt overens med regeringens målsætning om regelforenklning. Det ligger således lige for at lade forslaget i sin nuværende form indgå som et forslag til kvalitetsreformarbejdet med afbureaukratisering og regelforenklning.

Den 26. marts 2008

Jnr 09.02.08 K04
Sagsid 000191219

Ref FNN
fnn@kl.dk
Dir 3370 3588

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

Forslaget lægger således ikke umiddelbart op til den mere automatiserede beregning af pension, der ellers er annonceret som fase to i forbindelse med indførelsen af eIndkomst.

Da forslaget træder i kraft allerede 1. juli 2008, rejser KL bekymring om den praktiske implementering af loven. Det vil således være en forudsætning, at den tekniske opgørelse af indtægtsgrundlaget for udnyttelse af bundfradraget på 30.000 kr. for indtægt ved personligt arbejde, kan varetages systemmæssigt således, at der fortsat opereres med det almindelige årsindkomstbegreb på folkepensionsområdet. Alternativet vil være et ikke ubetydeligt administrativt merarbejde for de kommunale sagsbehandlere. En systemmæssig administration vil ligeledes gøre det enklere at orientere pensionisterne om beregningerne.

KL forudsætter endvidere, at efterregulering af supplerende pensionsydelse samt pensionstillæg og varmetillæg kan ske systemmæssigt.

Det er KL's opfattelse, at det i forbindelse med en efterregulering af pensionen vil medføre betydelig meradministration at foretage efterregulering af helbredstillæg udbetalt i en periode, hvor pensionisten forlanger omregning under henvisning til § 39, stk. 4 (ændring til gunst seks måneder tilbage fra henvendelsen), da udbetalingen af helbredstillæg i vidt omfang sker i form af nettoafregning mellem kommune og leverandør. Problemstillingen understreges af, at der ikke er krav om personbogføring af udgifter til medicin og fodpleje.

KL påpeger desuden, at såfremt loven vedtages i nuværende form, vil der være behov for vejledning af kommunerne, ligesom det er vigtigt, at pensionisterne orienteres udførligt om de nye omregningsregler. Der kan således peges på flere situationer, der kan blive oplevet som bureaukratiske af borgerne.

KL stiller sig til rådighed for et samarbejde om information af pensionisterne.

Den manglende oplysningspligt af arbejdsindtægt under 30.000 kr. på årsbasis, vil kunne skabe uheldige misforståelser i forhold til boligydelse, hvor indtægten skal indgå i indtægtsgrundlaget. Dette virker ikke logisk for borgerne, og reglerne må derfor forventes at medføre et stigende antal tilbagebetalingskrav på udbetalt boligstøtte i forbindelse med den årlige efterregulering af boligstøtte.

Erfaringsmæssigt vil der også opstå tilfælde, hvor det viser sig, at pensionisten i perioden har haft en højere arbejdsindtægt end oplyst af pensionisten og denne højere arbejdsindtægt først konstateres i forbindelse med den ef-

terfølgende årlige omregning af de sociale pensioner. Kommuner skal efterfølgende vurdere, om der på grundlag af den større arbejdsindtægt uretmæssigt er oppebåret for meget folkepension. Det må forudses at give kommunerne et administrativt merarbejde, efterfølgende at skulle indhente oplysninger til brug for at opgøre nye beregningsperioder med fradragsbeløbet på 30.000 kr., uanset disse perioder på sigt vil kunne fremskaffes via eIndkomst.

Kommentarer til lovforslagets § 2, stk. 3 og 4:

Ved en hvilende førtidspension vil udbetaling af de skattefrie invaliditetsbeløb, førtidsbeløb og den ekstra tillægsydelse ophøre.

Førtidspensionister med en højeste eller mellemste pension har fortsat mulighed for at få tilkendt invaliditetsydelse således, at de vil få udbetalt den skattefrie invaliditetsydelse samtidig med arbejdsindtægten. Kommunerne vil her få et problem med den vejledning, der skal gives denne gruppe førtidspensionister.

Der skal derfor peges på en model, hvor der – ved en hvilende førtidspension – fortsat udbetales en skattefri ydelse som kompensation for henholdsvis invaliditetsbeløbet, førtidsbeløbet og den ekstra tillægsydelse.

KL skal forholde sig ret til at fremkomme med supplerende bemærkninger efter en politisk behandling af forslaget.

Endelig skal KL tage forbehold for de kommunaløkonomiske konsekvenser af ændringsforslaget.

Med venlig hilsen

Peter Kjærsgaard Petersen

Kommunernes Revision A/S

Velfærdsministeriet
Att. Jane Vitu
Ydelseskontoret
Holmens Kanal 22
1060 København K

90.01-4885

LJ/AL

13. marts 2008

Høring - lovforslag - jobplan på Velfærdsministeriets område

I mail af 5. marts 2008 har ministeriet anmodet os om at fremkomme med bemærkninger til ovennævnte høring.

I den anledning kan vi oplyse, at vi ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Lasse Jensen
Chefrevisor

Hovedkontoret

Krumtappen 2
2500 Valby
Telefon: 33 12 65 45
Telefax: 33 14 85 00
E-mail: kr@kr.dk
Web: www.kr.dk

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Velfærdsministeriet
Holmens kanal 22
1060 København K.
e-mail: jobplan@vfm.dk

Sagsnr. 08-901
Vores ref. CSØ/lth
Deres ref.

Den 25. marts 2008

Lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

LO har modtaget Lovforslag – jobplan på Velfærdsministeriets område til høring.

Lovforslaget udmønter visse dele af regeringens jobplan.

Lovforslaget indeholder følgende elementer:

1. Øget bundfradrag for folkepensionister
2. Reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension
3. Sikkerhed for ret til førtidspension

Ad 1.

Det foreslås, at der skal ske et årligt bundfradrag på 30.000 kr. om året for arbejdsindtægter, når pensionstillægget og den personlige tillægsprocent beregnes.

LO tager denne del af lovforslaget til efterretning. Dog finder LO, at der bør ske en vurdering af lovforslagets konsekvenser, for så vidt angår dette punkt, når loven har været gældende i for eksempel 4 år.

Ad 2.

I dag er det muligt at få opsat udbetaling af folkepension, såfremt man arbejder mere end 1.500 timer årligt. Ifølge lovforslaget sættes dette beskæftigelseskrav ned til 1.000 timer.

LO er imod de gældende regler om opsat pension, fordi de favoriserer de stærkeste grupper på arbejdsmarkedet. LO mener også, at de nugældende regler ikke i tilstrækkeligt omfang har øget arbejdsudbuddet, men primært har givet en højere folkepension til personer, der under alle omstændigheder ville være fortsat på arbejdsmarkedet.

Den nye udvidelse kan dog være en forbedring af ordningen, fordi den sikrer personer, der måske ikke kan klare et fuldtidsjob, en mulighed for at blive på arbejdsmarkedet og få fuldt udbytte af reglerne for opsat pension.

Den præcise effekt af de nye regler bør dog vurderes, når reglerne har været gældende i for eksempel 4 år.

Ad 3.

Det foreslås, at reglerne om frakendelse af førtidspension afskaffes for alle personer, der er tilkendt førtidspension efter gamle regler.

LO er positiv over for denne ændring.

Det er dog LO's holdning, at det er den enkelte førtidspensionist, der skal afgøre, om vedkommende igen ønsker at modtage førtidspension. Ifølge lovforslagets § 44a, stk. 4 fremgår det, at kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om arbejdsindtægten er vedvarende "for høj". Hvis arbejdsindtægten er for høj, kan kommunen bestemme, at pensionen gøres hvilende. LO kan således ikke støtte denne del af lovforslaget (§44a, stk. 4).

Derudover fremgår det ikke klart af lovforslaget, om en person, der får gjort førtidspensionen hvilende, også har ret til at søge om invaliditetsydelse, hvilket med den gamle førtidspensionslov er en økonomisk kompensation for den ekstra indsats, som en handicappet yder for at bestride et arbejde. Denne mulighed bør bevares.

Endelig vil LO foreslå, at ordningen udvides til også at gælde førtidspensionister, der er tilkendt førtidspension efter de nye regler.

Med venlig hilsen

Lizette Risgaard

Til Velfærdsministeriet

Velfærdsministeriet har ved brev af 5. marts 2008 anmodet Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv.

Det meddeles herved, at ministeriet ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

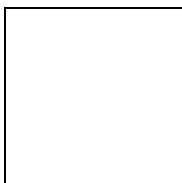
Tine Asmussen
Sekretariatet
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Dir.tlf.: 72 26 93 55
E-post: tas@sum.dk

**Høring – lovforslag - jobplan på Velfærdsministeriets område
Vores j.nr. 90-00004-08**

Umiddelbart giver lovforslaget ikke anledning til bemærkninger fra Sikringsstyrelsen, idet der væsentligt er tale om beregningstekniske justeringer af i forvejen kendte beregningsregler. Dog kan vi bemærke, at effekten på det danske arbejdsmarked vil være yderst begrænset i forhold til Sikringsstyrelsens område, da Sikringsstyrelsens pensionister er bosat i udlandet, men måske enkelte grænsegængere kan bidrage lidt.

Med venlig hilsen

Lykke Outzen

Lykke Outzen

Kontorchef, Internationalt Kontor

Tlf.: +45 3395 5130

email: lou@sist.dk

SKAT har haft forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet og almindelig førtidspension m.v. (Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension) i høring.

SKAT har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Betina Schack Adler Kristensen

SKAT

Ministerbetjening Skatteråd mv
Politisk - Juridisk kontor
Østbanegade 123, 2100 København Ø

E-mail: Betina.Kristensen@Skat.dk
Telefon: (+45) 72 37 04 99

Reference: 101.984.011

Velfærdsministeriet har den 5. marts 2008 fremsendt høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førstidspension m.v. (Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension)

Undervisningsministeriet har ingen bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Med venlig hilsen

Lene Vesterbirk

Fuldmægtig Lene Vesterbirk
Undervisningsministeriet
Koncernafdelingen
Personalekontoret
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Tlf.: 3392 5000, Direkte Tlf.: 25504
Fax: 3392 5547, E-mail: Lene.Vesterbirk@uvm.dk

25. marts 2008

Velfærdsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring vedr. lovforslag - jobplan på Velfærdsministeriets område. J.nr. 2007-6869

Ældremobiliseringen har ved mail af 5. marts modtaget ovennævnte til høring med frist d. 25. marts 2008.

Ældremobiliseringen er principielt glad for lovforslaget, der giver en form for glidende overgang til pensionstilværelsen eller en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet.

Lovforslaget er til fordel for de, der magter og har mulighed for en løbende tilknytning til arbejdsmarkedet, hvorimod beregningsmodellen ser ud til at blive mere problematisk for de, der alene kan yde en enkelt indsats over kort tid, fx en højt kvalificeret og højt betalt konsulentopgave.

Ældremobiliseringen forudser problemer, da beregningen af indtægtsgrundlaget er anderledes end de bevillingsfradrag, man ellers opererer med, hvilket formentlig giver såvel kommune som borgere forståelsesproblemer.

Vedrørende beregningen af de økonomiske konsekvenser skal det bemærkes, at der tilsyneladende ikke er modregnet den økonomiske gevinst, som stat og kommune opnår i form af øgede skatteindtægter.

Herudover har Ældremobiliseringen ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Gitte E. Olsen
Sekretariatschef

Til Velfærdsministeriet
Ydelseskontoret
Holmens Kanal 22
1060 København K

25. marts 2008

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om øget bundfradrag til pensionister, opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension

Der er et stort og helt aktuelt behov for at sikre arbejdende pensionister bedre vilkår og incitament for at arbejde ved siden af pensionen. Dels er der udbredt mangel på arbejdskraft og dels er de store efterkrigsårgange på vej på folkepension. I bedste fald er grundlaget til stede for over en kortere år-række at få ændret tilbagetrækningskulturen på arbejdsmarkedet, hvis opgaven gribes rigtigt an. Ældre Sagen bakker derfor fuldt op om målsætningerne bag de her fremsatte forslag om bundfradrag, opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension. Det er dog et grundlæggende problem, at de her præsenterede lovforslag kun delvis imødekommer behovet for en tiltrængt modernisering af de regler om modregning, som omfatter folkepensionister med arbejdsindkomst.

Ældre Sagen foreslår derfor nogle ændringer af forslagene, jf. herunder, som efter vores opfattelse klart vil forøge effekten til gavn for såvel arbejdsmarkedet som for pensionisterne.

Opsat pension er i bedste fald et godt alternativ for pensionister med store årsindkomster, men næppe attraktivt for pensionister, der sideløbende med arbejdsindkomsten kan oppebære eksempelvis et fuldt grundbeløb. Samtidig giver bundfradraget på 30.000 kr. et godt incitament til f.eks. at tage et bijob eller et sommerferiejob for pensionister uden andre supplerende indkomster. Lovforslaget rummer forbedringer af incitamenterne til at arbejde for disse to grupper af erhvervsaktive pensionister. Ingen af forslagene skaber imidlertid rimelige incitament til at arbejde for pensionister, der overvejer at fortsætte i et mellemindkomstjob på eksempelvis deltid. Hvis lovforslaget skal sikre rimelige økonomiske incitament til at arbejde for mellemgruppen af potentielt erhvervsaktive pensionister, så er det nødvendigt at øge fradraget i arbejdsindkomsten forud for beregningen af pensionstillæg mv. fra 30.000 kr. til 100.000 kr. om året.

Endelig efterlyser Ældre Sagen at det foreliggende forslag suppleres med en grundlæggende modernisering af reglerne om modregning af supplerende indkomst i folkepensionen, herunder især en afskaffelse af 12 måneders reglen (pensionsvejledningen §39). Effekten af et større supplerende fradrag for arbejdsindkomst vil formentlig kunne øges væsentligt, hvis reglerne om modregning af supplerende indkomst i beregningen af folkepension blev moderniseret og forenklet.

Bundfradrag på 30.000 kr.

Tankesættet bag forslaget om et fradrag i arbejdsindkomsten på op til 30.000 kr. forud for beregningen af pensionstillægget og de ydelser, der udregnes efter den personlige tillægsprocent, er grundlæggende helt rigtig. Der er elementer af omvendt progression i den sammensatte marginalskat for pensionister. Derfor er et fradrag, som især er målrettet økonomisk dårligt stillede pensionister, et godt sted at begynde. Og som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil et sådant fradrag have en mærkbar økonomisk effekt for pensionister med små supplerende indkomster.

Der indgår et regneeksempel i bemærkningerne til lovforslaget vedrørende det supplerende fradrag på 30.000 kr. Ældre Sagen efterlyser andre regneeksempler, der viser hvor stor virkning fradraget har for folkepensionister, der som udgangspunkt har supplerende indkomster ved siden af folkepensionen på eksempelvis 60.000 kr. Hvis man regner på mere almindelige familietyper som typisk har supplerende indkomst ved siden af, eller arbejder i et større omfang end svarende til 30.000 kr. så vil fradraget typisk ændre den disponible indkomst med et sted mellem 3.000 – 9.000 kr. om året, hvis fradraget udnyttes fuldt ud, jf. vedlagte beregningseksempel. I sådanne typiske tilfælde, hvor det supplerende fradrag på 30.000 i sidste ende medfører en ændring i den disponible indkomst på i størrelsesorden 3.000 kr., vil fradraget næppe have den helt store betydning i forhold til overvejelserne omkring et deltidsjob med en årsindkomst på eksempelvis 150.000 kr.

Analyseinstituttet Vilstrup spurgte på vegne af Ældre Sagen i september 2007 blandt aldersgruppen 50+ i job om et fradrag på 100.000 kr. kunne få dem til at arbejde efter 65 års alderen. 53% af målgruppen tilkendegav at et sådant fradrag kunne få dem til at fortsætte med at arbejde, jf. tabel 2. Selv hvis man forestillede sig, at et sådant forslag kun motiverede de nuværende erhvervsaktive 64 årige til at fortsætte et år længere end planlagt, så ville det svare til en arbejdsstyrkeforøgelse på i størrelsesorden 6-7.000 opgjort i fuldtidsbeskæftigede personer. Da undersøgelsens resultater perspektivere en arbejdsstyrkeforøgelse, der rækker langt derudover, er det ærgerligt, at jobplanen ikke omfatter et supplerende modregningsfradrag på op til 100.000 kr. for pensionister med arbejdsindkomst.

Hvis et supplerende modregningsfradrag på 100.000 kr. blev en realitet, ville det betyde, at en pensionist, der arbejder på halv tid under almindelige lønforhold, kunne oppebære en årsindkomst svarende til en fuldtidsbeskæftiget ved at kombinere bidragene fra dels folkepension og arbejdsindkomst.

Reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension

Ældre Sagen har ved tidligere lejligheder påpeget behovet for at gøre opsat pension mere tilgængelig for målgruppen ved at slække på timekravet. Forslaget om at reducere timekravet fra 1500 til 1000 timer er således helt rigtigt, eftersom forudsætningen for at fortsætte med at arbejde efter 65 i høj grad er betinget af nedsat og eller mere fleksibel arbejdstid.

Det fremgår af forslaget, at kommunen skal kunne træffe beslutning om, at pensionen ikke kan op-sættes, hvis det skønnes usandsynligt, at personen vil opfylde beskæftigelseskravet for optjening af en venteprocent. Ældre Sagen efterlyser en redegørelse for, hvilke særlige forudsætninger kommunerne har for at foretage sådanne vurderinger på et rimeligt vidensgrundlag.

Velfærdsministeriet anslår, at forslaget ventes at øge tilgangen til ordningen med i størrelsesorden 600 personer om året. Dette skøn bekræfter Ældre Sagens formodning om, at opsat pension selv efter en betydelig reduktion af timekravet forsat må ventes kun at have en mindre interesse hos den potentielle målgruppe af arbejdende pensionister.

Den ventede forsat meget smalle appel i målgruppen hænger formodentlig sammen med de fortsat mange grundlæggende problemer, der kendetegner ordningen. Herunder fungerer opsat pension i hovedtræk på samme måde som opsparing i en livrenteordning, hvilket langt fra har udbredt interesse hos erhvervsaktive pensionister over 65 år. Opsat pension indebærer dernæst i de fleste tilfælde en betydelig modregning parallelt med situationen, hvis man vælger at få modregnet erhvervsindkomsten direkte i folkepensionen her og nu. Og samspillet er grundlæggende så komplekst, at de færreste kan gennemskue de privatøkonomiske virkninger af at opsætte folkepensionen, eftersom ordningen rummer flere komplekse indirekte modregningselementer, jf. herunder:

- Efter en periode med opsat pension er modregningen af supplerende indkomster, f.eks. udbetalinger fra arbejdsmarkedspensioner og ATP betydelig højere end for pensionister, der ikke opsætter folkepensionen.
- I den aktuariemæssige beregning af ventetillægget ses der bort fra risikoen for at dø i den opsatte periode, hvilket indirekte udgør en form for modregning.
- Opsat pension har ikke kun betydning i forhold til den folkepension, der spares op, men spiller også ind i forhold til beregningen af ægtefællens sociale ydelser og mulighederne for eksempelvis at opnå boligstøtte i den opsatte periode.

Med venlig hilsen

Bjarne Hastrup
adm. direktør

Bilag:

Tabel 1

Regneeksempel - effekt af et modregningsfradrag for arbejdsindkomst op til 30.000 for enlig pensionist i lejebolig med et huslejegrundlag for beregning af boligstøtte svarende til 36.000 kr. og med en årlig supplerende pensionsindkomst 60.000 kr.

	Pensionist u. lønindtægt	Pensionist m. fradrag	Pensionist u. fradrag
	leje 3000 pr. md	leje 3000 pr. md Løn=32.609 nye regler	leje 3000 pr. md Løn=32.609 gamle regler
Løn før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og arbejdsmarkedspension	0	32609	32609
Løn efter ambi og AMP	0	30000	30000
Pension (ikke folkepension)	60000	60000	60000
Kapitalindkomst	0	0	0
Aktieindkomst	0	0	0
Folkepension	121902	121902	112902
Boligydelse/boligsikring	21175	15970	17995
Varmehjælp	0	0	0
Netto før skat	203077	227872	220897
Indkomstskat	54924	66181	62673
Netto efter skat	148153	161691	158224

Tabel 2 Resultater fra Vilstrup undersøgelse lavet for Ældre Sagen november 2007

Kan et forslag om at tjene op til 100.000 kroner uden modregning i pension, boligstøtte mv. få dig til at fortsætte med at arbejde efter 65?

Cell content: Column%	Hvor gammel er du?			
	Total	50-55	56-60	61-65
Vægtet 50-65	651	248	222	181
Ja, men mindre end 15 timer om ugen	8%	10%	9%	5%
Ja, 15-20 timer om ugen	26%	32%	23%	22%
Ja, på fuld tid 3-4 måneder om året og fri resten af året	9%	9%	9%	9%
Ja, på fuld tid året rundt	10%	4%	10%	19%
Ja, men planen er at fortsætte på arbejdsmarkedet efter 65 under alle omstændigheder	9%	6%	7%	15%
Nej, et sådant fradrag kan ikke få mig til at fortsætte med at arbejde efter 65	30%	29%	36%	22%
Ved ikke	8%	10%	6%	8%
**Total	100%	100%	100%	100%

Tabel 2 Resultater fra Vilstrup undersøgelse lavet for Ældre Sagen november 2007

Hvis du skulle overveje at fortsætte med at arbejde frem til 65 års alderen eller senere, hvilke to forhold ville i givet fald være mest afgørende forudsat helbredet ikke er nogen hindring:

Cell content: Column%	Hvor gammel er du?			
	Total	50-55	56-60	61-65
Vægtet 50-65	651	248	222	181
Nedsat arbejdstid - f.eks. et par ugentlige fridage, orlov tre måneder om året ol. mod en nedgang i lønnen	66%	74%	65%	56%
Efteruddannelse, nye udfordringer og større ansvar	6%	6%	6%	7%
Øget selvbestemmelse i jobbet	10%	10%	8%	12%
Bedre arbejdsklima	10%	12%	12%	6%
Større økonomisk kompensation, eksempelvis et skattefradrag på op til 100.000 kr. som 64-årig	43%	43%	41%	45%
Et mindre krævende job i samme virksomhed	21%	22%	20%	21%
Ved ikke	7%	4%	8%	8%
**Total	164%	172%	161%	155%

Hermed fremsendes hørings svar fra Økonomi- og Erhvervsministeriet vedrørende ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv. Økonomi- og Erhvervsministeriet har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Julie Sonne
Vækst og Struktur
Økonomi- og Erhvervsministeriet

tlf.: 33 92 49 47
mail: jso@oem.dk